CORE Metadata, citation and similar papers at core.ac.uk

„Nauka i Szkolnictwo Wyższe", nr 1–2/35–36/2010

Jan **Boguski**
Rola i miejsce biblioteki uniwersyteckiej we współczesnym świecie

Autor stawia następujące pytania: W jakim kierunku będzie się rozwijać biblioteka uniwersytecka? Czy ma być instytucją obsługującą sektor edukacyjny i badawczy? Czy będzie współuczestniczyć w badaniach naukowych prowadzonych na uczelni i poza nią, np. w przedsiębiorstwach? Czy pod wpływem rozwoju nowoczesnych technologii informacyjnych przekształci się w instytucję wirtualną, czy też zachowa tradycyjną formułę działania? Te i inne pytania nurtują nie tylko bibliotekarzy, ale także czytelników. Niniejszy artykuł stanowi przyczynek do szerszej dyskusji na ten temat. Celem autora jest ukazanie biblioteki uniwersyteckiej jako ośrodka generowania oraz rozpowszechniania wiedzy i innowacji.

Słowa kluczowe: biblioteka, uniwersytet, innowacje, wiedza.

Wprowadzenie

W środowisku akademickim biblioteki uniwersyteckie odgrywają ogromną rolę, stając się zapleczem naukowo-badawczym dla studentów oraz wykładowców. Wspomagają proces dydaktyczny realizowany w wydziałach, katedrach i zakładach naukowych oraz wspierają prowadzenie badań w laboratoriach. Udzielają także informacji i wiedzy naukowej, a także same nierzadko kreują innowacje biblioteczne i pedagogiczne, wspierając – przy okazji – proces innowacyjny w gospodarce.

W ostatnich jednak latach biblioteki znajdują się „w polu dyskusji". Ludzie nauki, kultury i innych profesji rozprawiają na temat przyszłości tych instytucji. Zatroskany o losy świata Frederico Mayor stawia pytanie o los papierowej książki oraz poziom czytelnictwa na świecie (por. Mayor, Bindém 2001, s. 35). Wbrew pozorom odpowiedź na to pytanie nie jest łatwa ani jednoznaczna. Nie wiemy bowiem, dokąd podąży świat za pięćdziesiąt lat. Możemy jedynie przypuszczać, iż w nieodległym horyzoncie czasowym nastąpi wzrost znaczenia nośników elektronicznych, które będą sprzyjać upowszechnianiu czytelnictwa na wsi i w mieście, ale pod warunkiem, że biblioteki zdigitalizują swoje zbiory, a autorzy książek zrezygnują z praw do nich.

Gdy jedni wieszczą nieuchronny koniec papierowej książki, stwierdzając, iż przyczynia się do tego Internet, który kreuje przestrzeń wirtualną i biblioteki cyfrowe, inni są odmiennego zdania. Jak zauważa Roger Chartier w rozmowie z Pawłem Rodakiem (por. Rodak 2009, s. 104), digitalizacja zbiorów papierowych i przenoszenie ich na elektroniczne nośniki wcale nie oznacza upadku bibliotek. Wręcz przeciwnie – biblioteki przetrwają jako miejsce gromadzenia oryginalnych tekstów, rękopisów, czasopism, druków ulotnych oraz prowadzenia krytyki. Chartier twierdzi także, iż przed bibliotekami rozpościera się wielka przyszłość. Mogą spełniać rolę łącznika pomiędzy przestrzenią wirtualną a fizyczną oraz przechowywać książki w wersji elektronicznej i tradycyjnej (por. Rodak 2009, s. 106).

Pojawiające się od czasu do czasu głosy o całkowitej „dematerializacji" książki trudno uznać za uzasadnione, ponieważ choć w formie elektronicznej książka będzie dostępna dla wszystkich i nawet osoby mające problemy ze wzrokiem będą mogły powiększać litery lub drukować tekst (por. Mayor, Bindem 2001, s. 343), to prawdopodobnie zasięg tradycyjnej książki zostanie ograniczony do koneserów, którzy będą się zbierać w archiwach bibliotecznych, aby cieszyć oczy i zagłębiać się w lekturze.

Dyskusja nad rolą i miejscem biblioteki w przestrzeni publicznej najprawdopodobniej będzie trwała. Wychodząc poza dywagacje i różne spekulacje, należy podkreślić, iż biblioteki są ważnymi ośrodkami życia kulturalnego i naukowego na danym obszarze. Obserwując ich potencjał naukowy i kulturowy oraz rolę, jaką pełnią w społeczeństwie, należy stwierdzić, że jeszcze przez długi czas będą wypełniać swoje funkcje, choć być może w nieodległej przyszłości zostaną wyparte przez biblioteki wirtualne, a biblioteki tradycyjne przekształcą się w instytucje dokumentujące życie społeczne, naukowe i kulturowe narodu (coś na kształt współczesnych archiwów). Warto przyjąć hipotezę Rogera Chartiera (por. Rodak 2009, s. 102), iż świat podąża w kierunku współistnienia obok siebie (w przestrzeni wirtualnej) książek w formie elektronicznej oraz tekstów zamieszczanych na stronach internetowych.

Wraz z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy oraz społeczeństwa informacyjnego znaczenie bibliotek będzie wzrastać. Za sprawą potencjału intelektualnego zdeponowanego w książkach i czasopismach oraz na nośnikach elektronicznych staną się instytucjami emanującymi wiedzę naukową do różnych dziedzin gospodarki, życia publicznego, naukowego i kulturalnego. Segmenty te poszukują bowiem coraz „świeższej wiedzy", którą można by zastosować w praktyce w procesie kreowania nowych produktów i usług. Gwałtowny rozwój nauki i techniki sprawia, iż wiedza się starzeje. A przecież innowacyjność i konkurencyjność na rynku zależy w znacznej mierze od zapewnienia sobie dostępu do wiedzy i innowacji, a pomóc w tym mogą biblioteki.

Istota, cele i funkcje biblioteki uniwersyteckiej

Biblioteki odgrywają ważną rolę w „łańcuchu wiedzy". Różnią się między sobą z jednej strony wielkością posiadanego księgozbioru, z drugiej zaś funkcjami pełnionymi w środowisku społecznym. Przyjmując za kryterium zasięg terytorialny, można wyróżnić biblioteki wiejskie, gminne, miejskie, osiedlowe, powiatowe, wojewódzkie, narodowe. Z kolei ze względu na profil gromadzonego księgozbioru mówimy o bibliotekach pedagogicznych, akademickich, policyjnych, wojskowych, prawniczych, ekonomicznych, lekarskich itd.

Tabela 1

Różnice i podobieństwa występujące między biblioteką publiczną a biblioteką uniwersytecką

Biblioteka	
Publiczna	**Uniwersytecka**
Gromadzi literaturę dla dzieci, młodzieży i dorosłych, co oznacza, że profil gromadzenia zbiorów jest zgodny z potrzebami kulturalno-oświatowymi mieszkańców gmin, dzielnic i powiatów	Gromadzi przede wszystkim wiedzę naukową, a jej profil gromadzenia zbiorów jest zorientowany na proces dydaktyczny i naukowo-badawczy uczelni
Gromadzi publikacje w przeważającej większości w języku polskim	Gromadzi literaturę polską i obcojęzyczną
Samodzielna instytucja, animator imprez o charakterze kulturalno-oświatowym w środowisku lokalnym	Jedno z ogniw struktury organizacyjnej uniwersytetu wspierające inicjatywy naukowe uczelni
Personel zaangażowany w działalność usługową, oświatową i kulturalną	Personel zaangażowany w działalność usługową oraz kreowanie wiedzy
Wymiana międzybiblioteczna	Wymiana międzybiblioteczna dotyczy dubletów oraz książek publikowanych przez uczelniane oficyny wydawnicze
Kreowanie środowiska przyjaznego książce	Kreowanie środowiska przyjaznego uczeniu się
Czytelnicy biblioteki: ludzie różnych zawodów, zróżnicowani pod względem wieku (dzieci, młodzież, dorośli)	Czytelnikami są pracownicy wiedzy, naukowcy oraz studenci
Środki budżetowe, własne, sponsoring, a w przypadku np. Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy egzemplarz obowiązkowy	Środki budżetowe, własne oraz sponsoring, egzemplarz obowiązkowy (w niektórych bibliotekach akademickich)
Długofalowe relacje czytelników z biblioteką	Wieloletnie interakcje pracowników naukowych z biblioteką oraz 4–5-letnie studentów
Prowadzi lekcje biblioteczne dla dzieci	Prowadzi szkolenia biblioteczne dla studentów
Organizatorami bibliotek są samorządy, które przeznaczają środki budżetowe	Organizatorem są władze uczelni

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Rozporządzenie...* 2010; ERIH b.r.w.

Wkomponowane w przestrzeń publiczną biblioteki gminne, miejskie czy wojewódzkie pełnią rolę usługową wobec mieszkańców. Oferują czytelnikom literaturę niezależnie od ich wieku. Profil gromadzenia zbiorów ma tu zatem charakter zróżnicowany: od historii, po politykę, matematykę, literaturę, chemię, rolnictwo, motoryzację itd. Po drugiej stronie przestrzeni fizycznej znajdują się biblioteki uniwersyteckie. Te ostatnie gromadzą literaturę podstawową i uzupełniającą wyszczególnianą w sylabusach, a tym samym mają wpływ na jakość kształcenia w uczelni. Ich profil gromadzenia zbiorów ma charakter naukowo-dydaktyczny, czyli umożliwia prowadzenie badań naukowych i realizowanie procesów badawczych.

Szczególna rola bibliotek uniwersyteckich wynika z pozycji, jaką zajmują w systemie edukacji. Spełniając rolę usługową, wspierają procesy naukowo-dydaktyczne na wydzia-

łach, w katedrach i zakładach naukowych oraz badania w laboratoriach uczelnianych. Z jednej strony gromadzą wiedzę w postaci zbiorów papierowych i elektronicznych, z drugiej zaś nieodpłatnie ją udostępniają, stając się również miejscem jej kreowania.

Misją biblioteki uniwersyteckiej jest gromadzenie, udostępnianie i rozprzestrzenianie między czytelnikami wiedzy i informacji naukowej. Znajdując się w „łańcuchu wiedzy", biblioteka pełni rolę pomocniczą, sprawiając, iż pracownicy naukowo-dydaktyczni korzystają z jej zasobów w procesie kreowania innowacyjnych rozwiązań. Ponadto wspiera ona proces dydaktyczny na uczelni.

Różnice i podobieństwa między biblioteką publiczną a biblioteką uniwersytecką pokazuje tabela 1. Widać w niej wyraźnie zadania realizowane w obu instytucjach. Współczesna biblioteka uniwersytecka – w przeciwieństwie do biblioteki publicznej – staje się organizacją uczącą się, sprzyjającą indywidualnemu i zespołowemu uczeniu się czytelników i pracowników.

Jako organizacja o charakterze *non-profit* biblioteka uniwersytecka spełnia w środowisku uczelnianym następujące funkcje:

- pedagogiczną, polegającą na wyrabianiu umiejętności sprawnego posługiwania się katalogami tradycyjnymi i elektronicznymi podczas wyszukiwania określonej literatury;
- informacyjną, związaną z udzielaniem studentom, naukowcom i pracownikom administracyjnym uczelni informacji naukowej oraz wiedzy potrzebnej do przygotowania odpowiedniej pracy naukowej, dyplomowej oraz do egzaminów;
- promocyjną, sprowadzającą się do kreowania odpowiedniego wizerunku biblioteki jako miejsca zespołowego uczenia się, zdobywania wiedzy i informacji naukowej;
- usługową, związaną z udostępnianiem studentom i pracownikom wiedzy naukowej.

Biblioteka uniwersytecka wpisuje się w strategię rozwoju uczelni. W ostatnich latach wiele szkół wyższych kieruje swoje zainteresowania ku szkolnictwu podstawowemu, aby wśród dzieci kształtować zainteresowania nauką i zachęcić je do pójścia w przyszłości na studia. Rozwój uniwersytetów dziecięcych przy szkołach wyższych stawia wobec bibliotek akademickich wyzwanie w postaci konieczności wsparcia procesu dydaktycznego poprzez zapewnienie odpowiedniego księgozbioru przystępnego dla uczniów, którzy podjęli naukę na uniwersytecie dziecięcym. Nauka przez zabawę jest połączona z warsztatami i ćwiczeniami laboratoryjnymi.

Biblioteka uniwersytecka jako magazyn wiedzy naukowej

Ważnym zadaniem bibliotek jest gromadzenie wiedzy (por. Ratajewski 2002, s. 64). W przypadku, gdy jest to instytucja uniwersytecka – wiedzy naukowej zawartej w podręcznikach i skryptach, których autorami są ludzie nauki pracujący w macierzystej uczelni oraz w innych szkołach wyższych.

Wchodząc w skład uczelnianej struktury organizacyjnej, biblioteka nabywa książki i czasopisma w wersji papierowej oraz elektronicznej. W przypadku tych ostatnich zasobów powstaje konieczność wdrażania technologii informacyjnych, które kształtują przestrzeń wirtualną. Tworzenie przestrzeni wirtualnej wpisane jest w politykę rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz społeczeństwa opartego na wiedzy.

Gromadzenie wiedzy naukowej obwarowane jest określonymi przepisami. Podstawowym warunkiem jest powiększanie księgozbioru o książki zgodnie z profilem gromadzenia zbiorów. Jeśli jest to np. uniwersytet medyczny, to publikacje będą dotyczyć zagadnień medycznych związanych z problematyką zdrowotną, jeśli uniwersytet przyrodniczy – wiedzy z nauk przyrodniczych itp.

W procesie gromadzenia wiedzy ważna staje się współpraca biblioteki z katedrami, wydziałami i zakładami naukowymi, a także laboratoriami badawczymi szkoły wyższej. Realizowane w ich ramach projekty badawcze wymagają dostępu do coraz to nowszych osiągnięć naukowych zawartych w raportach, monografiach, podręcznikach oraz artykułach krajowych i zagranicznych. Stosowanie w bibliotekach uniwersyteckich narzędzi elektronicznych ułatwia gromadzenie informacji oraz kontrolę przepływu informacji (por. Grygowski 2001 s. 132–133). Sprzyja także opracowywaniu odpowiednich opisów bibliograficznych dla poszczególnych książek. Wykorzystanie Internetu ułatwia udostępnianie zbiorów. Czytelnik korzysta w bibliotece lub w domu z komputera i za pomocą łącz internetowych zamawia drogą elektroniczną potrzebną literaturę.

Jak zauważa Frederico Mayor, trudno jest zapewnić w szkole wyższej kształcenie inżynierów, gdy biblioteki uniwersyteckie nie mają dostępu do najnowszych czasopism naukowych oraz technicznych (por. Mayor, Bindém 2001, s. 339–340). Dlatego tak ważny staje się dostęp studentów i wykładowców do najnowszej literatury nie tylko krajowej, ale także zagranicznej. Nauki techniczne, przyrodnicze czy matematyczne szybko się rozwijają. Szczególnie widoczne staje się to w informatyce. Książki sprzed 3–5 lat stają się przestarzałe. Aby być innowacyjnym, trzeba posiadać najnowsze pozycje. Zawarta w nich wiedza pozwala na kształcenie studentów na odpowiednim poziomie oraz kreowanie innowacji dla gospodarki.

Zasoby bibliotek uniwersyteckich – w formie papierowej i elektronicznej – mogą stanowić podstawę do kreowania innowacyjnych rozwiązań dla gospodarki. Im są nowsze, tym większa jest ich wartość dla naukowców. Dlatego jednym z głównych celów kierownictwa bibliotek powinno być nabywanie zbiorów najnowszych.

Kreowanie innowacji w bibliotece

Biblioteka uczestniczy w procesie generowania nowych rozwiązań naukowych bezpośrednio bądź pośrednio, udostępniając posiadaną wiedzę naukową odpowiednim jednostkom badawczym i naukowcom. W tym ostatnim przypadku innowacje są wynikiem współpracy biblioteki z wydziałami, katedrami czy laboratoriami naukowymi uczelni lub instytucjami bliższego i dalszego otoczenia, które pozyskują wiedzę do realizacji procesów innowacyjnych, niezbędną przy generowaniu produktów intelektualnych.

Kreowane bezpośrednio w bibliotekach uniwersyteckich innowacje mogą dotyczyć nowych form organizacji ich pracy, polegających na skracaniu czasu oczekiwania na książki, wzroście liczby opracowań książek i czasopism, a także równoczesnym realizowaniu różnych procesów związanych z gromadzeniem zbiorów, ich opracowywaniem, udostępnianiem, promowaniem czy kontrolą.

Za innowację trzeba również uznać elektroniczne bazy danych, zawierające ciekawe książki oraz artykuły z czasopism krajowych i zagranicznych. Pozwalają one studentom

i wykładowcom na poszerzenie wiedzy na określony temat. Do innowacji należy także zaliczyć konsorcja biblioteczne umożliwiające szeroki dostęp do informacji bibliotecznych oraz wspólne kreowanie i opracowywanie rekordów bibliotecznych.

Innowacją jest biblioteka cyfrowa, która w zdigitalizowanej formie udostępnia na nośnikach elektronicznych wiedzę i informację potrzebną czytelnikom w procesie uczenia się. Warunkiem dostępu do niej staje się znajomość poruszania się w przestrzeni wirtualnej oraz umiejętne korzystanie ze zbiorów elektronicznych (por. Rodak 2009, s. 105). Biblioteki cyfrowe – jako innowacja – mają bardzo ważną zaletę: pozwalają korzystać z baz przez całą dobę z różnych miejsc na kuli ziemskiej, pod warunkiem, że znajdują się tam łącza internetowe.

Innowacje w bibliotece uniwersyteckiej mogą także dotyczyć kwestii związanych z doskonaleniem jakości szkoleń prowadzonych przez bibliotekarzy dla studentów. Służą temu nowoczesne metody i techniki prezentacji treści szkoleń oraz kształcenie umiejętności szybkiego i skutecznego wyszukiwania potrzebnej literatury w elektronicznej bazie bibliotecznej. Trzeba także pamiętać, że to właśnie rolą bibliotek staje się wypełnianie funkcji pedagogicznej związanej ze wspieraniem nowych form uczenia się na odległość oraz kształcenia ustawicznego.

Generowaniu innowacji w bibliotece sprzyjają nowoczesne technologie informacyjne. Nieodzownym w tym celu narzędziem staje się Internet, kreujący wirtualną sieć, w którą zaangażowana zostaje również biblioteka uniwersytecka.

W bibliotece uniwersyteckiej – tworzącej swoisty inkubator wiedzy naukowej – mogą być także kreowane innowacje pedagogiczne przejawiające się w nowoczesnych rozwiązaniach (np. programowych czy metodycznych) wspierających procesy dydaktyczne w uczelni. Mają one wpływ na jakość bibliografii zamieszczanych w pracach dyplomowych studentów.

Dyfuzja wiedzy naukowej i innowacji

Przenosząc swoje zbiory na nośniki elektroniczne oraz uruchamiając swoją stronę internetową, biblioteka staje się organizacją wirtualną. W organizacji wirtualnej przedmioty fizyczne są zastępowane formami wirtualnymi.

Poruszanie się w przestrzeni biblioteki wirtualnej wymaga od czytelników wiedzy i wyobraźni (por. Kłak 2010, s. 238). Warunkiem ustanowienia takiej biblioteki jest wdrożenie narzędzi i technologii informatycznych. Przestrzeń tę generują sieci łączące różne instytucje, w tym także biblioteki naukowe, które są połączone z ośrodkami badawczo-rozwojowymi, przedsiębiorstwami itp.

Cechą charakterystyczną wirtualnej biblioteki będzie „sprzęganie" w coraz większym stopniu zasobów jej wiedzy z potrzebami ośrodków badawczo-rozwojowych w zakresie wyszukiwania informacji o prowadzonych lub przeprowadzonych badaniach naukowych w różnych zakątkach kuli ziemskiej. Posiadając bogate zbiory, pozwala ona na bezpośrednią ich eksploatację bez konieczności opuszczania miejsca pracy.

Biblioteki uniwersyteckie zajmują się upowszechnianiem wiedzy naukowej. Z racji ogromnych zasobów, jakimi dysponują, biorą one bezpośredni udział w generowaniu, a następnie dyfuzji innowacji oraz pośrednio oddziałują na kreowanie innowacji przez wy-

działy, katedry, zakłady naukowe i laboratoria uczelniane, a także na przedsiębiorstwa i organizacje.

W bibliotece uniwersyteckiej dyfuzja wiedzy naukowej i innowacji ma charakter wewnętrzny i zewnętrzny. Wewnętrzny – bo przenosi je pomiędzy poszczególnymi działami, sprzyjając podnoszeniu jakości usług świadczonych przez pracowników, zewnętrzny – bo przenosi wiedzę i innowacje do różnych instytucji i współpracujących z nią ośrodków.

Szybkość i dynamika dyfuzji zależy od tego, czy struktura organizacyjna biblioteki uniwersyteckiej tworzy sieć oraz czy biblioteka uczestniczy w zewnętrznych sieciach współpracy z innymi organizacjami, a także od przepustowości sieci innowacyjnych, w których zaangażowana jest biblioteka. Im więcej jest w takiej sieci instytucji, tym większa możliwość przekazu do nich wiedzy naukowej.

Dyfuzję wiedzy naukowej i innowacji wymusza budowa społeczeństwa informacyjnego. Sprzyja temu przystąpienie bibliotek do współpracy z katalogiem centralnym NUKAT, który umożliwia dostęp do sieci informacyjnej i zasobów krajowych (por. Rzędzińska 2009, s. 36–37).

Frederico Mayor podaje, iż na świecie dochodzi do kuriozalnej sytuacji: w krajach uprzemysłowionych następuje spadek czytelnictwa, natomiast w krajach rozwijających się występuje „głód książki" (por. Mayor, Bindém 2001, s. 338). Te dysproporcje uniemożliwiają nawiązanie przez kraje Trzeciego Świata rywalizacji z Zachodem w dziedzinie edukacji, nauki czy techniki. Dlatego potrzebne są działania zmierzające do integracji bibliotek funkcjonujących w świecie. Frederico Mayor i Jérôme Bindé (2001, s. 312) podsuwają pomysł, aby wszystkie kraje globu połączyły biblioteki za pomocą Internetu, dając tym samym szanse wszystkim narodom na podejmowanie współpracy intelektualnej w różnych dziedzinach działalności. Dzięki temu na stałe może zaistnieć dyfuzja wiedzy i informacji naukowej pod różnymi szerokościami geograficznymi, która będzie sprzyjać generowaniu innowacji w różnych krajach.

Podsumowanie

Skracanie cyklu życia produktów bibliotecznych w postaci książek, programów obsługi czytelnika, a także programów opracowywania zbiorów, szkolenia bibliotecznego oraz nauczania w wydziałach, katedrach i zakładach naukowych zmusza biblioteki uniwersyteckie do przewartościowywania dotychczasowych pozycji na rynku usług bibliotecznych, a także stworzenia szerszej oferty usług dla studentów i nauczycieli akademickich.

Rozwój gospodarki opartej na wiedzy wyznacza bibliotekom – także uniwersyteckim – nowe zadania. Jednym z takich ważnych zadań jest gromadzenie, na potrzeby instytutów i wydziałów, wiedzy niezbędnej do realizacji projektów innowacyjnych, realizowanych często we współpracy z partnerami ze sfery gospodarki lub na zlecenie tego sektora.

Nowe spojrzenie na rolę bibliotek uniwersyteckich w społeczeństwie i państwie wiąże się także z budową przestrzeni wirtualnej, która coraz bardziej zmusza biblioteki do przekształceń w kierunku instytucji wirtualnej funkcjonującej w wirtualnej przestrzeni. Warunkiem tego jest przeniesienie na elektroniczne nośniki tradycyjnych zbiorów papierowych oraz zakupowanie e-książek.

Ogrom wiedzy naukowej zawartej w książkach będzie coraz bardziej wymuszał na bibliotekach jej syntezę. Dotyczy to nie tylko tzw. brokerów informacji, funkcjonujących na świecie od wielu lat, a w Polsce od niedawna, ale także weryfikowania literatury zgodnie z kierunkami kształcenia. A wszystko po to, aby dostarczyć gotowy produkt intelektualny czytelnikom.

Od dłuższego czasu problemem pozostaje, czy biblioteka uniwersytecka pełni tylko funkcję usługową, czy także funkcję kreatora wiedzy. Kiedyś pytano o to, czym ma być „błękitna biblioteka", a dziś pytaniem pozostaje, w jakim kierunku ona podąża, aby zaspokoić rosnące potrzeby czytelników. To zagadnienie nadal pozostaje dyskusyjne.

Niepodważalnym faktem staje się konieczność rozwijania przez bibliotekę uniwersytecką współpracy z podobnymi instytucjami akademickimi w kraju oraz za granicą, a także angażowanie się w projekty naukowo-badawcze z katedrami i zakładami naukowymi uczelni w celu kreowania nowej wiedzy. Trzeba również kłaść nacisk na wykształcenie informatyczne pracowników biblioteki, ponieważ elektroniczne bazy danych wymagają coraz lepszej znajomości obsługi programów komputerowych oraz wiedzy z tej dziedziny.

Literatura

Grygowski D. **2001**
Dokumenty nieksiążkowe w bibliotece, Wydawnictwo SBP, Warszawa.
Kłak M. **2010**
Zarządzanie wiedzą we współczesnym przedsiębiorstwie, Wyższa Szkoła Ekonomii i Prawa im. Prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach, Kielce.
Mayor F., **Bindém** J. **2001**
Przyszłość świata, Fundacja Studiów i Badań Edukacyjnych, Warszawa.
Ratajewski J. **2002**
Wprowadzenie do bibliotekoznawstwa, Wydawnictwo SBP, Warszawa.
Rodak P. **2009**
Pismo, książka, lektura. Rozmowy: Le Goff, Chartier, Hébrard, Fabre, Lejeune, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
Rzędzińska K. **2009**
Katalog Centralny NUKAT a organizacja dostępu do zasobów naukowych biblioteki akademickiej, w: B. Antczak-Sabala, M. Kowalska, L. Tkaczyk (red.): *Przestrzeń informacyjna biblioteki akademickiej: tradycja i nowoczesność*, Wyższa Szkoła Bankowa, Toruń.